

ELDRI ÖKUMENN

ENDURNÝJUN Á ÖKUSKÍRTEINI

Almenn ökuréttindi (B réttindi) þarf að endurnýja við 70 ára aldur. Nýja ökuskipteinið gildir í 4 ár. Eftir það þarf að endurnýja það þriðja og annað hvert ár en eftir 80 ára aldur á árs fresti.

ALDUR UMSÆKJANDA

65 ára
70 ára
71 árs
72 ára
80 ára eða eldri

GILDISTÍMI

5 ár
4 ár
3 ár
2 ár
1 ár

UMSÓKNAREYÐUBLAÐ FÆST HJÁ SÝSLUMANNI OG Á VEFNUM HÉR:

www.logreglan.is/adstod/eydublod/okuskirteini/

Umsókn skal skila inn til sýslumanns sem kannar hvort skilyrði til útgáfu ökuskipteinis eru fyrir hendi. (Athugið að ljósmynd þarf í flestum tilvikum að fylgja umsókn við fyrstu endurnýjun á almennum ökuréttindum).

Ekki gleyma að endurnýja. Ef meira en tvö ár líða frá því að ökuréttindi renna úr gildi verður að taka próf í aksturshæfni áður en réttindin fást endurnýjuð.

UMSÆKJENDUR SEM ERU 65 ÁRA EÐA ELDRI

Ef umsækjandi er orðinn 65 ára eða eldri þarf að framvísa læknisvottorði frá heimilislækni þegar sótt er um endurnýjun á almennum ökuréttindum. Vottorðið má við umsókn ekki vera eldra en þriggja mánaða.

Heimilislæknir athugar meðal annars sjón, heyrn og hreyfigetu ásamt öðru sem getur haft áhrif á aksturshæfni. Sú staða getur komið upp að lækniþingur vilji ráðfæra sig við aðra lækna eða fagfólk eða ráðleggi að ekki skuli endurnýja ökuskipteinið.

PRÓF Í AKSTURSHÆFNI

Lögreglustjóri getur ákveðið að fara skuli fram próf í aksturshæfni. Sú athugun er ekki venjulegt ökuþing heldur athugun á öryggi í umferðinni þar sem prófdómari fer með umsækjanda í stutta ökuferð. Prófdómari skilar niðurstöðu í formi umsagnar til sýslumanns um hvort ökuskipteinið skuli endurnýjað óbreytt, endurnýjað með einhverjum skilyrðum (takmörkunum með tákntölum), endurnýjað eftir að umsækjandi stenst próf í aksturshæfni eða ekki endurnýjað.

RÉTTINDI Á SJÁLFSKIPTA BIFREIÐ

Nú er frjálst val um það hvort próf sé tekið á sjálfskipta eða beinskipta bifreið. Sé próf tekið á sjálfskipta bifreið verða ökuréttindin takmörkuð við bifreið með sjálfskiptingu. Hægt er að afmá þessa takmörkun síðar, sé þess óskað, og þarf þá að standast próf í aksturshæfni á beinskipta bifreið.

TAKMÖRKUN ÖKURÉTTINDA

Gefa má út ökuskírteini til styttri tíma en fram kemur hér á undan. Einnig má takmarka ökuréttindi við ökutæki af sérstakri gerð eða með sérstökum búnaði, ef nauðsyn krefur, til að auka öryggi í akstri. Takmörkun kemur þá fram á ökuskírteini með sérstakri tákntölu.

Umferðin er orðin meira krefjandi og vandasamari en hún var og það krefst góðrar færni að komast á milli staða. Flestir eldri ökumenn aka mjög vel en hjá öllum kemur að þeim degi að heilsan leyfir ekki frekari akstur.

DÆMI UM ÞÆTTI SEM FYLGJA OFT HÆKKANDI ALDRI OG GETA HAFT ÁHRIF Á AKSTUR

- Viðbragðstími lengri og hreyfingar hægari
- Erfiðara að skynja hraða og fjarlægð
- Sjón og heyrn skerðist
- Hreyfigeta minnkar og stirðleiki eykst
- Erfiðara að muna, sérstaklega nýleg atriði
- Inntaka lyfja sem eru merkt með rauðum þríhyrningi

GÓÐ RÁÐ FYRIR ELDRI ÖKUMENN

- Veldu þér tíma til að aka. Forðastu að aka á álagstíma, í ljósaskiptum eða myrkri, hálfu eða slæmu veðri.
- Veldu öruggar leiðir sem þú þekkir. Forðastu t.d. erfið og snúin gatnamót.
- Veldu bíl sem hentar þér og þínum aðstæðum, með góðu útsýni til allra átta, sem auðvelt er að stíga inn í og út úr, stilla sæti og spegla, jafnvel með sjálfskiptingu.
- Kannaðu þær velferðarlausnir sem í boði eru t.d. hjá Öryggismiðstöðinni (snúningssæti, handfang á stýri, bakstuðning, auka spegla o.fl.).
- Láttu ekki aðra í umferðinni trufla þig eða þvinga þig til að taka óþarfa áhættu eða aka hraðar en þú treystir þér til.
- Ef þú tekur inn lyf sem er merkt með rauðum þríhyrningi skaltu ráðfæra þig við lækni um það hvort þér sé óhætt að aka.
- Aldrei aka eftir neyslu áfengis eða annarra vímugjafa.
- Ekki nota farsíma eða önnur snjalltæki sem geta truflað athygli þína við akstur.
- Haltu ökufærni þinni við, innanbæjar og utanbæjar.
- Hafðu í huga að farþegar þínir noti bílbelti og að börn lægri en 135 cm á hæð séu í viðeigandi bílstól í bílnum hjá þér.
- Taktu nokkra ökutíma hjá ökukennara ef þú finnur fyrir óöryggi í umferðinni. Ökukennarafélag Íslands getur leiðbeint þér með val á ökukennara, s. 898-0360 www.aka.is.
- Sæktu upprifjunarnámskeið um öryggi í akstri fyrir eldri ökumenn þegar það býðst.
- *Ef aðrir hafa áhyggjur af hæfni þinni til að aka skaltu taka því alvarlega. Líttu á það sem vísbendingu um umhyggju fyrir þér og áhyggjur af velferð þinni.*
- *Ræddu málið við nánustu aðstandendur eða vini, heilbrigðisstarfsfólk eða félagsþjónustu.*
- *Kynntu þér fyrirkomulag akstursþjónustu eldri borgara í þínu sveitarfélagi.*
- *Berðu saman kostnað við að reka bíl samanborið við að nýta almenningsgöngur, akstursþjónustu sveitarfélaga eða leigubíl.*